

Четвъртък, 7 октомври 2021 г.

P9_TA(2021)0418

Случаят на Пол Русесабагина в Руанда

Резолюция на Европейския парламент от 7 октомври 2021 г. относно случая на Пол Русесабагина в Руанда (2021/2906(RSP))

(2022/C 132/15)

Европейският парламент,

- като взе предвид предишните си резолюции относно Руанда, и по-специално резолюцията си от 11 февруари 2021 г. относно Руанда, случая на Пол Русесабагина ⁽¹⁾,
 - като взе предвид Всеобщата декларация за правата на човека,
 - като взе предвид Международния пакт за граждански и политически права, който беше ратифициран от Руанда през 1975 г.,
 - като взе предвид Африканската харта за правата на човека и народите,
 - като взе предвид принципите и насоките относно правото на справедлив процес и правна помощ в Африка,
 - като взе предвид Конвенцията на ООН против изтезанията и други форми на жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание,
 - като взе предвид Правилата на ООН относно минимални стандарти за третиране на лишените от свобода („Правилата на Нелсън Мандела“), преразгледани през 2015 г.,
 - като взе предвид Декларацията от Кампала относно условията в затворите в Африка,
 - като взе предвид доклада на работната група за универсалния периодичен преглед на Съвета на ООН по правата на човека от 25 март 2021 г. относно Руанда,
 - като взе предвид изявленията на международната общност, които осъждат нередностите и заклеят липсата на справедлив съдебен процес в Руанда, включително от правителството на Белгия, Държавния департамент на САЩ и правителството на Обединеното кралство,
 - като взе предвид изявленията на Европейската адвокатска федерация, Центъра за правата на човека към Американската адвокатска колегия и няколко утвърдени организации за защита на правата на човека,
 - като взе предвид Споразумението от Котону,
 - като взе предвид Конституцията на Руанда,
 - като взе предвид инструментите на ООН и Африканската комисия по правата на човека и народите,
 - като взе предвид Виенската конвенция за консулските отношения от 1963 г.,
 - като взе предвид член 144, параграф 5 и член 132, параграф 4 от своя Правилник за дейността,
- A. като има предвид, че на 29 септември 2021 г. защитникът на правата на човека и белгийски гражданин с жителство в САЩ Пол Русесабагина беше признат за виновен и осъден на 25 години лишаване от свобода от състава за международни и трансгранични престъпления на Висшия съд на Руанда след арестуването му в Кигали на 31 август 2020 г.; като има предвид, че срещу г-н Русесабагина бяха повдигнати девет обвинения, свързани с тероризъм, и той беше подведен под наказателна отговорност за дейности, приписвани на руандското Движение за демократична промяна/Национален фронт за освобождение на Руанда (MRCD-FLN), коалиция от опозиционни политически партии и военното ѝ крило;

⁽¹⁾ Приети текстове, P9_TA(2021)0055.

Четвъртък, 7 октомври 2021 г.

- Б. като има предвид, че арестуването на г-н Русесабагина през август 2020 г. е било произволно, извършено е под фалшив претекст и е включвало незаконно прехвърляне в Руанда, насилствено изчезване и задържане в изолация; като има предвид, че не е представена заповед за задържането му в съответствие с изискванията на член 37 от Наказателно-процесуалния кодекс на Руанда от 2019 г. и не е представен обвинителен акт до присъдата му в нарушение на член 68 от Наказателно-процесуалния кодекс на Руанда; като има предвид, че г-н Русесабагина многократно е заявявал публично, че не може да се върне в родната си страна поради страх от репресии;
- В. като има предвид, че министърът на правосъдието на Руанда Джонстън Бузингие призна ролята на неговото правителство за насилственото изчезване и прехвърлянето на г-н Русесабагина през август 2020 г., за заплащането на полета за прехвърлянето и за нарушаването на правото на г-н Русесабагина на справедлив съдебен процес; като има предвид, че на 10 март 2021 г. съдът постанови, че прехвърлянето на г-н Русесабагина е законно и че той не е отвлечен;
- Г. като има предвид, че при постановяването на присъдата са обявени допълнителни доказателства, които преди това не са били изслушани от съда или представени по време на съдебния процес, във връзка с твърдението, че г-н Русесабагина е набирал средства за въоръжената групировка FLN; като има предвид, че някои от цитираните доказателства произтичат от изявления, които според г-н Русесабагина са направени под принуда и в отсъствието на неговия адвокат;
- Д. като има предвид, че екипът от адвокати на г-н Русесабагина, който първоначално го е представлявал, не е бил по негов избор и че избраните адвокати, до които в крайна сметка е получил достъп от април 2021 г., са били възпрепятствани да се срещнат с него, което е в нарушение на член 68 от Наказателно-процесуалния кодекс на Руанда;
- Е. като има предвид, че според сведенията здравословното състояние на г-н Русесабагина в затвора е силно обезпокоително, тъй като той е преживял рак и страда от сърдечносъдово заболяване; като има предвид, че според адвокатите му той е пропуснал два скрининга за рак и затворническите власти са му отказали достъп до лекарства, отпускани по лекарско предписание от неговия белгийски лекар, което му е причинило психически и физически страдания в нарушение на членове 12 и 14 от Конституцията на Руанда относно правото на живот, правото на физическа неприкосновеност и защитата срещу нечовешко или унизително отношение;
- Ж. като има предвид, че през септември 2020 г. органите на Руанда не са информирали белгийските органи за задържането на г-н Русесабагина в съответствие с принципа, залегнал в международното право относно консулската помощ; като има предвид, че изправителната служба на Руанда е получила достъп до комуникационни и правни документи, разменени между г-н Русесабагина и неговите адвокати; като има предвид, че министърът на външните работи на Белгия е изпратил няколко вербални ноти на своя колега от Руанда с искане за зачитане на правата на г-н Русесабагина, но правителството на Руанда е отхвърлило всяко едно искане;
- З. като има предвид, че през юли 2021 г. беше съобщено, че органите на Руанда са използвали шпионския софтуер „Пега“ на групата NSO, за да таргетира потенциално повече от 3500 активисти, журналисти и политици; като има предвид, че според съдебномедицински анализ на нейния телефон шпионският софтуер е бил използван и за заразяване на телефона на Карин Канимба, дъщеря на г-н Русесабагина; като има предвид, че органите на Руанда отричат това;
- И. като има предвид, че Руанда е подписала Споразумението от Котону, в което се посочва, че зачитането на правата на човека е съществен елемент от сътрудничеството между ЕС и Организацията на държавите от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн; като има предвид, че укрепването на принципите на правовата държава и засилването на правата на човека са основните приоритетни области в планирането на ЕС за Руанда;
- Й. като има предвид, че втората среща на министрите между Африканския съюз и ЕС ще се проведе в Кигали на 25 и 26 октомври 2021 г.;
- припомня на правителството на Руанда задълженията му да гарантира основните права, включително достъпа до правосъдие и правото на справедлив съдебен процес, както е предвидено в Африканската харта за правата на човека и народите и други международни и регионални правни инструменти в областта на правата на човека, включително Споразумението от Котону, и по-специално членове 8 и 96 от него;
 - подчертава, че Руанда трябва да гарантира независимостта на съдебната си система и да я отстоява в своята конституция и закони, тъй като е задължение на всички правителствени и други институции да зачитат и спазват независимостта на съдебната система;

Четвъртък, 7 октомври 2021 г.

3. припомня, че екстрадицията на заподозряно лице в друга държава следва да се извършва само чрез независимо контролирано производство за екстрадиция, за да се гарантира законността на искането за екстрадиция и да се удостовери, че правото на заподозряното лице на справедлив съдебен процес е напълно гарантирано в подалата искането за екстрадиция държава;
4. поради това решително осъжда незаконното арестуване, задържане и осъждане на Пол Русесабагина, което нарушава международното право и правото на Руанда; счита, че случаят на г-н Русесабагина е пример за нарушенията на правата на човека в Руанда, и поставя под въпрос справедливостта на присъдата, за която се твърди, че е лишена от гаранции за справедлив съдебен процес в съответствие с най-добрите международни практики на представителство, правото на изслушване и презумпцията за невинност;
5. призовава за незабавното освобождаване на г-н Русесабагина по хуманитарни причини и за неговото репатриране, без да се засяга неговата вина или невинност; изисква делегацията на ЕС в Руанда и дипломатическите представителства на държавите членки категорично да заявят това искане в контактите си с органите на Руанда;
6. призовава правителството на Руанда да гарантира, при всички обстоятелства, физическата неприкосновеност и психологическото благосъстояние на г-н Русесабагина и да му позволи да приема обичайните си лекарства; настоява, че правителството на Руанда трябва да зачита правото на правителството на Белгия да предоставя консулска помощ на г-н Русесабагина, за да се гарантира неговото здраве и подходящ достъп до защита;
7. изразява съжаление относно цялостното положение с правата на човека в Руанда, и по-специално относно целенасоченото преследване на инакомислещите гласове; осъжда воденето на политически мотивирани съдебни процеси и съдебното преследване на политически опоненти; настоятелно призовава органите на Руанда да гарантират разделението на правомощията, и по-специално независимостта на съдебната система;
8. призовава Европейската служба за външна дейност, Комисията и специалния представител на ЕС за правата на човека да засилят диалога по правата на човека с Руанда на най-високо равнище в рамките на член 8 от Споразумението от Котону, за да се гарантира, че страната спазва своите двустранни и международни ангажименти; подчертава, че в контекста на международната работа за развитие в Руанда следва да се отдава много по-голям приоритет на правата на човека, принципите на правовата държава и прозрачното и отзивчиво управление;
9. призовава Комисията да направи критичен преглед на подкрепата на ЕС за правителството и държавните институции на Руанда, за да се гарантира, че тя изцяло насърчава правата на човека и няма отрицателно въздействие върху свободата на изразяване и сдружаване, политическия плюрализъм, зачитането на принципите на правовата държава и независимото гражданско общество;
10. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, на Комисията, на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, на специалния представител на ЕС за правата на човека, на президента на Република Руанда, на председателя на Парламента на Руанда и на Африканския съюз и неговите институции.